ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
ВСС-13653 30-10-2026

ЧРЕЗ
СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ
НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

ДО
АСОЦИАЦИЯ НА ЖЕНИТЕ СЪДИИ
В БЪЛГАРИЯ

ОТГОВОРИ НА ПОСТАВЕНИ ВЪПРОСИ НА ВАСИЛ ПЕЛОВСКИ – КАНДИДАТ ЗА ИЗБОТЕН ЧЛЕН ОТ КВОТАТА НА СЪДИИТЕ

Въпрос 1.:

- Не бих приел предварителното разпределяне на конкурсни резултати като установен факт за всички процедури. Съществуващите съмнения обаче трябва да получават конкретен отговор чрез прозрачност и проверка.

Ще отстоявам предварително известни критерии и тежести, подробни мотиви по отделните показатели, проследим подбор на оценяваните актове и публичност на отводите. Незначителната цифрова разлика трябва да може да бъде обяснена чрез установими професионални различия.

Предложението ми за постепенно преминаване към мотивирана словесна атестация предполага съгласувана промяна и в конкурсния модел. Сравнителното класиране трябва да запази ясни критерии и достатъчни гаранции срещу субективизъм. При конкретни данни за неправомерно влияние е необходима проверка и при установено нарушение - съответната отговорност.

- Срочността е съществен елемент от качеството на правосъдието. Оценката ѝ трябва да отчита сложността на делата, индивидуалната натовареност, кадровата обезпеченост и причините за забавянето.

Бих подкрепил ранно установяване на изоставането и конкретен план за преодоляването му: организационна помощ, необходим персонал, практическо обучение и периодично проследяване. Добрите резултати следва да бъдат насърчавани. Когато са установени законовите предпоставки за дисциплинарна отговорност, тя трябва да бъде ангажирана при ясни критерии, съразмерност и право на защита.

- Съдията трябва да разполага с действен път за съобщаване на неправомерна намеса. Необходимо е да се разграничат свободното обсъждане и убеждаването чрез правни аргументи от заплахата, принудата или друго недопустимо въздействие.

Специалният закон предвижда изключение относно нарушенията на тайната на съдебното съвещание. Затова не може общо да се обещае приложимост на неговата защита към всеки подобен сигнал. Конкретният случай изисква преценка на предмета, съдържанието и приложимия ред. Изключението не означава, че съобщаването за евентуално престъпление или неправомерна намеса изобщо е недопустимо.

Бих подкрепил практически указания за компетентния адресат, необходимата поверителност и защитата срещу ответни действия. Сигналът следва да съдържа необходимото за проверката, без неоправдано разгласяване на защитена информация.

- Оценявам положително изградените механизми за институционална защита. Следващата задача е те да се прилагат своевременно и еднакво, с ясни отговорности и проследяване на резултата.

Бих подкрепил бърза оценка на риска, изслушване на засегнатия съдия, координация с компетентните органи за безопасността и защита срещу ответно кадрово или дисциплинарно въздействие. При дела с висок обществен интерес е необходима професионална комуникационна подкрепа, като неправомерният натиск се разграничава от допустимата критика.

- Подкрепям последователна политика за утвърждаване на интегритета, включително стратегически документ, ако той определя конкретни мерки, отговорности и оценка на изпълнението. Съществуващите етични правила трябва да бъдат прилагани чрез практически обучения, обсъждане на професионални дилеми и последователна институционална практика.

Интегритетът трябва да се подкрепя чрез работещи гаранции за независимо поведение.

- Не бих пренасял цялостно чужд модел без оценка на приложимостта му. За България са полезни конкретни практики за оперативна съвместимост, електронен достъп до дела, оценяване на натовареността и професионална подкрепа. Пример е естонската система e-File като средство за обмен на информация и достъп до производствата.

Участието на ВСС в ЕМСС има положителни резултати, включително отличието през 2025 г. за цифрова достъпност и откритост. Това заслужава приемственост, без да замества оценката на работата на съвета по останалите му функции.

Бих настоявал участието в мрежата да завършва с конкретни предложения за приложение у нас, обсъждани със съдийската общност и проследявани до резултат.

Въпрос 2:

- Бюджет, сгради, възнаграждения, социални права, застраховане и професионално благополучие.

Разглеждам тези въпроси като свързани. Първостепенни са устойчивото бюджетно обезпечаване, безопасната работна среда и предвидимото възнаграждение. За тях ще отстоявам програмно бюджетиране, обосновани правила за актуализация на заплатите, многогодишна инвестиционна програма и проучване и търсена не възможности за осигуряване на средства по донорски програми.

Подкрепям запазването на средствата за облекло и обезщетенията при освобождаване при предвидените в закона условия. Допълнителното възнаграждение трябва да се определя по ясни и обективни правила. Въпросът за „тринадесета заплата“ изисква ясно разграничение между гарантирано плащане и стимулиране според резултатите.

При застраховането бих настоявал за покритие на реалните професионални рискове, внимателна оценка на изключенията и прозрачни условия за получаване на обезщетение.

Взаимодействието с изпълнителната и законодателната власти трябва да бъде постоянно и основано на данни за потребностите, разходите и очакваните резултати.

- Решенията за възнагражденията, социалните права и осигуряването трябва да се подготвят с участието на засегнатите служители и професионалните им организации.

Бих подкрепил постоянен консултативен механизъм към компетентните комисии на ВСС, предварително предоставяне на проектите и мотивирано обсъждане на предложенията. Необходимо е да се оценяват последиците за нетните доходи, привличането и задържането на кадри и нормалната работа на органите.

- Бих подходил към този въпрос чрез приложимите изисквания и конкретна оценка на риска. Площта от 20 кв. м сама по себе си не позволява да се определи допустимият брой работещи. Значение имат свободната площ, височината, въздушното пространство, оборудването, осветлението, шумът, вентилацията и характерът на работата.

За съдийската работа са необходими концентрация, поверителност и сигурно съхраняване на материалите. Като управленска цел бих отстоявал самостоятелен кабинет, а когато това е обективно невъзможно - споделяне от най-много двама съдии при подходящи условия. Това е предложен стандарт за подобрение, а не твърдение за универсален нормативен максимум. Бих настоявал най-тежките случаи да бъдат включени с приоритет в инвестиционната програма.

Въпрос 3:

- Не възприемам избора за член на ВСС като приключване на професионалния си път, нито като кариерно развитие. В концепцията си го определям като временно възложена отговорност. Професионалното развитие изисква непрекъснато усъвършенстване, независимо от заеманата длъжност.

Ако не бъда избран, бих продължил да работя за качествено правораздаване в Административен съд - Варна, да повишавам квалификацията си и да допринасям с предложения за подобряване на организацията и условията на работа.

- За мен професионалната отговорност изисква допуснатата грешка да бъде призната, причините ѝ да бъдат анализирани и да бъдат използвани допустимите възможности за отстраняване на последиците. Съществено е изводът да доведе до промяна в последващата работа.

- Всяко неформално обвързване, което цели да предопределя кадрови решения или изхода на дела, е несъвместимо с независимостта на съдебната власт. Конкретните данни за подобно влияние трябва да бъдат проверявани без предварителни заключения за вина и без избирателно отношение.

При опит да бъда привлечен бих отказал ясно, бих запазил наличните данни по законосъобразен начин и бих сезирал компетентния орган. Публичното оповестяване следва да се съобрази с проверката, защитената информация и правата на засегнатите лица. Не бих поемал ангажимент за гласуване или действие извън закона, фактите и собственото си убеждение.

- Последователното си участие в инициативи и проекти за укрепване на независимостта на съдебната власт. В работата си в администрацията на ВСС съм се стремял да подпомагам подготовката и предприемането на конкретни действия в тази насока и съм участвал в реализирането на редица проекти, свързани с тази цел.

И към настоящия момент участвам в работна група, сформирана от ВСС, сред чиито дейности е въвеждането на способи и мерки за повишаване на независимостта на съдебната власт и общественото доверие в нея. Възприемам това участие като възможност да съчетая административния си опит с практическата гледна точка на действащ съдия и да допринеса за приложими решения. За мен значението на тази работа се измерва с реалните условия, които създава за независимо и спокойно правораздаване.

Vasil Rumenov Pelovski

Digitally signed by Vasil Rumenov Pelovski
Date: 2026.10.30 16:03:14 +02'00'

С уважение,
ВАСИЛ ПЕЛОВСКИ